

## Pablo Timoteore ojamu'tāca pūrī ni'i

*A'ti pūrī a'tiro weero ojano'pā nise ni'i*

Timoteo Listra wāmetiri macāpu bajuacu niwī. Cū pacu griego masu nígu, judío masu mejēta nicu niwī. Cū paco pūrīcā judío masō nico niwō. Cū Pablore queti miaco'tegu nicu niwī.

Pablo Éfesopu nígu, Timoteore a'ti pūrīrē ojacu niwī. Timoteore cū ējōpeosere wācūtuacā weenemogu, Jesucristore ējōpeori curuacjārā tiropure añurō nisetidutigu ojacu niwī.

A'tiro ojacu niwī. “Ó'acurē sērīrā, a'tiro weeroua'a”, ni ojacu niwī. Tojo nicā musārē su'ori nisetiacarē besesōrōrā, ã'rānojōrē sōrōrōua'a nisere ojacu niwī. Wapewia numiarē co'tesere, tojo nicā apeye ojanemocu niwī. Añurō wéérā bu'iri marīrā nisetisere ojacu niwī. Queoro bu'etirārē tu'omasidutisere ojacu niwī.

*Pablo Timoteore oja'que ni'i*

<sup>1</sup> Yu'u Pablo Jesucristo besecu'cu ni'i. Ó'acu marīrē yu'ruogu nimi. Cūta Jesucristo ye quetire weredutigu o'ówī. Jesucristo marī wiogu quē'rā yu'ure o'ówī. Cūrēta marī yucuerā wee'e.

<sup>2</sup> Timoteo, mu'urē oja'a. Mu'u Jesucristore ējōpeoyucā, yu'u macu waro weronojō ni'i.

Õ'acũ marĩ pacu, tojo nicã Jesucristo marĩ wiogu  
mu'urẽ añurõ weeato. Pajaña'to. Mu'urẽ  
ejerisãjãcã weeato.

*Nisoosere cã'mota'aduti'que ni'i*

**3** Yh'u Macedoniapu wa'ase dãporo mu'urẽ  
ti macã Éfesopu tojadutiwu. No'o mejẽcã  
bu'erärẽ cã'mota'adutigu tojaque'adutiwu.  
Ni'cárõacárẽ mejärõta nigüti tja. **4** Tocjärärẽ  
wereturiamasere, tojo nicã na ñecüsuumuarẽ  
wãmepeonu'cûsere "Wâcúma'aticã'ña",  
niña. Masã tere wâcûrã, mejõ waro  
a'metu'tima'asama. Marírẽ Õ'acũ weeduti'quere  
añurõ weecã weewe'e. Marí cûrẽ ejõpeose  
me'rã pe'e Õ'acũ weeduti'quere wee'e. Tojo  
weegu narẽ mejẽcã bu'esere cã'mota'aya.

**5** Musärẽ a'merí ma'icã uagu, tojo duti'i.  
Ña'ase marírã, bu'iri marírã tu'oña'rã,  
diacjû Õ'acûrẽ ejõpeorã, queoro ma'irãsa'a.  
**6** Apérã tere weetima. No'o uaro ucúma'ama.  
**7** Õ'acũ ye cjase cû duti'quere bu'esí'rímima.  
Tojo weemirã, na ucûsere tu'omasítima.  
Masibutiarã weronojõ bu'ema.

**8** Marí masí'i. Õ'acũ Moisére dutise cûu'quere  
queoro masícama, aña ni'i. Te a'tiro ni'i. Masã  
Õ'acûrẽ yu'rûnu'cásere masidutigu cûucu  
niwî. **9** Õ'acũ tere cûúgû, queoro weerärẽ  
cûuticu niwî. Cûrẽ yu'rûnu'cárärẽ, cû dutiro  
weetirärẽ cûucu niwî. Tojo nicã ña'abutiaro  
weeri masärẽ, ña'arõ weenu'cûrî masärẽ cûucu  
niwî. Õ'acûrẽ ejõpeotirärẽ, cû ye bu'ese  
cjasere uatirärẽ cûucu niwî. Apeyere, no'o

pacure, pacore wējēcō'arārē, nipe'tirā no'o wējēsebucurārē cūucu niwī. <sup>10</sup> No'o āpērārē a'metārābajaque'atirārē, no'o umua se'saro numia me'rā weewuaronojōo weerānojōrē cūucu niwī. Numia quē'rārē na weronojōo weewuarānojōrēta cūucu niwī. Tojo nicā masārē ū'e, āpērāpūre duaturiarārē cūucu niwī. Nisoosebucurārē, tojo nicā “Ō'acā me'rā diacjūta ni'i” nisoorānojōrē cūucu niwī. Tojo nicā nipe'tise añuse bu'esere cā'mota'arānojōrē Ō'acā cā dutisere cūucu niwī. <sup>11</sup> A'te bu'ese, añubutiase Ō'acā yu'rūose queti nírōnojōta ni'i. Cā añuyu'rūgu yu'ure a'te quetire weredutiwi.

*Pablo “Yu'ū ña'agū nimicā, Ō'acā yu'ure añurō weewī” ní'que ni'i*

<sup>12</sup> Yu'ū marī wiogu Jesucristore e'catise o'o'o. Cā yu'ure añurō wācūgū, cā yarārē yu'ure weetamudutiwi. Tojo weedutigu, yu'ure tutu-asere o'owī. <sup>13</sup> Todūporopu yu'ū cārē ña'arō ucūwū. Cā yarārē ña'abutiaro weewu. Titapure yu'ū Jesucristore ējōpeotijāgū, yu'ū weesere masitiwu. Tojo weegu Ō'acā yu'ure pajaña'wī. <sup>14</sup> Marī wiogu yu'ure ma'ígū, añubutiaro weewī. Cā yu'ure Jesucristore añurō ējōpeocā weewī. Āpērārē ma'icā weewī.

<sup>15</sup> A'te yu'ū ucūatje queoro waro ni'i. Nipe'tirā ējōpeorou'a'a. A'tiro ni'i. Jesucristo ña'arō weerārē yu'rūosī'rīgū a'ti nucūcāpūre a'ticu niwī. Yu'ūta nipe'tirā yu'rūoro ña'arō weeyu'rūnū'cā'cu ni'i. <sup>16</sup> Tojo nimicā, Ō'acā yu'ure pajaña'wī. Cā tojo weese me'rā Jesucristo

ñā'arō weerārē pajaña'sere yu'ure ū'omu'tāwī. Cū masārē pajaña'se ne pe'tisome. Yu'ure, ñā'arō weeyu'rūnū'cā'cure pajaña'caronojōta nipe'tirā cūrē ejōpeorārē pajaña'gūsami. Narē cū me'rā catinu'cūcā weegusami. <sup>17</sup> Tojo weerā ū'acūrē "Añuyu'rūami", ninu'cūrā. Cū wiogu ninu'cūgū nimi. Ne wērīsome. ū'acū ni'cūta nimi. Cū bajutigu, masiyu'rūgu nimi. Tojota nimi.

<sup>18-19</sup> Timoteo, mu'u yu'u macū weronojō ni'i. Yu'u mu'urē weeduti'quere weeya. Toduporo marī acawererā mu'urē ū'acū wereduti'quere werepā. Na were'caronojōta weeya. Tere wéégū, tutuaro me'rā du'ucūurō marīrō añurō weesere weenu'cūcā'ñā. Tojo nicā queoro ejōpeo, bu'iri marīgū tu'oña'ñā. Āpērā Jesucristore ejōpeorā queoro weemasimirā, weeticārā niwā. Tere weetirā, Jesucristore ejōpeodu'ucārā niwā. <sup>20</sup> A'te tojo wa'awu Himeneorē, tojo nicā Alejandrore. Tojo weegu ã'rā puarārē ū'acūrē ñā'arō ucūnemoticā'to nígū Jesucristore ejōpeorā me'rā ninemodutitiwu. Narē wātīa wiogu de'ro weesī'rīrō weeato nígū tojo weewu.

## 2

*"Ū'acūrē sērīrā, a'tiro weeroua'a" ní'que ni'i*

<sup>1</sup> Ne waro Jesucristore ejōpeorā a'tiro weecā ua'a. Nipe'tirārē sērībosarā. ū'acū narē weetamuato nírā sērībosato. ū'acūrē sērīrā, "Añu'u", niato. <sup>2</sup> Wiorārē, nipe'tirā dutiri masārē sērībosato. Marī tojo weerā a'mequēse marīrō nirāsa'a. Nipe'tise ū'acū dutisere queoro

weemasīrāsa'a. Masā me'rā queoro nisetirāsa'a.  
<sup>3</sup> Marī āpērārē sērībosarā, añurō weerā wee'e.  
 Ó'acū marirē yū'rūogū tojo weecā tū'sasami.  
<sup>4</sup> Ó'acū nipe'tirārē cū tiropū wa'acā uasami.  
 Nipe'tirārē cū ye, diacjū cjasere masīcā uasami.  
<sup>5</sup> Ó'acū ni'cūta nimi. Tojo nicā Jesucristo ni'cūta  
 tja masārē Ó'acū me'rā apobosari masū nimi. Cū  
 masū weronojō upatigū nicū niwī. <sup>6</sup> Jesucristo  
 nipe'tirā masārē yū'rūogū wērībosacū niwī.  
 Marī ña'arō wee'que wapare wapayegū tojo  
 weecū niwī. A'te quetire "Tojo wa'arosa'a"  
 nícatero ejacā, werebajurēno'caro niwū. <sup>7</sup> Cū  
 ye quetire weredutigū Cristo yū'ure sōrōwī. Cū  
 besecū'cū niato nígū judío masā nitirārē cū ye,  
 diacjū cjasere bu'edutigū sōrōwī. Diacjūta ni'i.  
 Nisoogū mejēta wee'e.

<sup>8</sup> Tojo weegū nipe'tirocjārā umuarē a'tiro  
 weecā ua'a. Na nerēwħaropū Ó'acūrē  
 sērīcā ua'a. Ñúmorō sērīrā, ña'arō weese  
 moorā sērīrōua'a. Uase, a'metu'tise moorā  
 sērīrōua'a. <sup>9</sup> Numia quē'rā a'tiro weecā  
 ua'a. Na su'tire añurō l'atū'saropūta sāñato.  
 Ejatuarō weeme'rīcā'to. Na upħare āpērā "Añurā  
 nima" nidutirā peje ma'masu'ayū'rūoticā'to.  
<sup>10</sup> A'tiro pe'e weeato. Añurō bajusī'rīrā,  
 Ó'acūrē ējōpeorā numia weewħasenojōrē  
 weeato. Bajuyoropūre añurō weese me'rā  
 "Añurā nima", nino'ato. Āpērārē weetamu,  
 añurō weeato. <sup>11</sup> Jesucristore ējōpeorā nerē,  
 na bu'eri curare numia di'tamarīrō tū'oato.  
 Ěrūsāma'a, ye'suticā'to. <sup>12</sup> Ne numiarē masā  
 decopū werenu'cūcā uawē'e. Tojo nicā umuarē

ne dutiticā'to. Tojo weronojō o'orā, na numia di'tamarīato. <sup>13</sup> A'tiro ni'i. Ō'acū Adārē weemū'tācū niwī. Cū be'ro Evare weecū niwī. <sup>14</sup> Apeye quē'rārē, Adā wātī nisoono'mū'tācū mejēta nimi. Numio pe'e nisoono'mū'tāco niwō. Tojo weeno'co niyugo, Ō'acū duti'quere yu'rūnū'cāco niwō. <sup>15</sup> Tojo nimicā, Ō'acū numiarē yu'rūwetisami. Na pō'rāticā, narē añurō yu'rūweticā weegusami. Na cūrē ējōpeocā, masārē ma'icā, tojo weegusami. Na queoro wācūyu, weeseticā, Ō'acū cū uaro weenu'cūcā, yu'rūweticā weegusami.

### 3

*Jesucristore ējōpeori curuacjārā su'ori nirārē sōrōse ni'i*

<sup>1</sup> Masā a'tiro ucūwħase diacjūta ni'i: "No'o Jesucristore ējōpeori curuacjārā su'ori nigū, su'ori wejepeogħa sājāsī'rīgħħnojō añuse da'rasere weesī'rīgħ weemi." <sup>2</sup> Tojo weesī'rīgħħnojō a'tiro nirōħa'a. Cūta "Ña'arō weemi" nino'ña marīgħu nirōħa'a. Ni'cōta nūmotigħu nirōħa'a. Cū wiopesase me'rā weesetigħu nojō nirōħa'a. Añurō wācūyu weesetigħu nojō nirōħa'a. Āpērā wiopesase me'rā ī'ano'għi nojō nirōħa'a. Sijari masā cū ya wi'ipu wa'acā, añurō pōtērīgħu nojō nirōħa'a. Āpērārē añurō bu'eme'rīgħu nojō nirōħa'a. <sup>3</sup> Tojo nicā que'agħu, cumucabuċċu niticā'rōħa'a. Tojo weronojō o'ogħu, tu'tiro marīrō masārē queoro weegħu nojō nirōħa'a. A'mequēsere uatigħu, niyerure uaripejatigħu nojō nirōħa'a.

**4** Cã, cã ya wi'icjärärẽ añurõ dutimasigã nirõua'a. Cã põ'rärẽ añurõ wiopesase me'rã yu'time'rïcã weegã nirõua'a. **5** Cã, cã ya wi'icjärärẽ dutimasitigã, Õ'acãrẽ ejõpeori curuacjärã pe'ere totá nemorõ co'tetibosami. **6** Jesucristore ne waropu ejõpeomujäti'cure su'ori wejepeogu sõrõña. Apetero weegu ni'cã ejõpeoca be'roacã sõrõno'cã pe'e "Yu'ü ãpérã yu'ruoro añuyu'ruru'cã'a", nibosami. Cã tojo nígã, wãtã weronojõ wãcãbosami. Tojo weegu Õ'acã wãtirẽ bu'iri da're'caro weronojõ cûrẽ weebosami. **7** Apeye quẽ'rärẽ a'tiro nino'gûrẽ beseya. Jesucristore ejõpeotirã "Cûta añurõ weemi" nino'gã niato. Tojo weeticâma, ãpérã cûrẽ ña'arõ wãcãbosama. Cã uaro wéegu, bopoyagu wãtã uaro weebosami.

*"Weetamuco'terã a'tiro nisetiroua'a" nise ni'i*

**8** Jesucristore ejõpeori curuacjärã, Õ'acã ye queti wererärẽ weetamuco'terã quẽ'rã na wiorã weronojõ nirõua'a. ãpérã ejõpeono'rãnojõ nirõua'a. Na ucûsere queoro weerânojõ nirõua'a. Que'arã, ña'arõ weese me'rã niyeru wapata'asî'rîrãnojõ niticâ'rõua'a.

**9** Marĩ ejõpeose Jesucristo ye queti Õ'acã ï'o'quere ejõpeonu'cûrã nirõua'a. Na bu'iri moorã tu'oña'rã nirõua'a. **10** Narẽ sõrõati dûporo na weesetisere añurõ masîrõua'a. Na añurõ weeseticã, bu'iri maricã ï'arã, sõrõrõua'a. **11** Numia quẽ'rã mejärõta ãpérärẽ ejõpeono'rãnojõ nirõua'a. Ucjasepijarã niticâ'rõua'a. Nucã'ase me'rã weesetirã nirõua'a. Tojo nicã queoro weenu'cûrã

nirōua'a. **12** Um̄ weetamuco'teḡ ni'cōta nūmotiroua'a. C̄ pō'rārē, c̄ ya wi'icjārārē añurō dutimasírōua'a. **13** Na weetamuco'tesere añurō weecā, narē masā "Añurō weema", nirāsama. Tojo nicā Jesucristore na ējōpeosere uiro marīrō añurō werenemorāsama.

*Marī ējōpeose cjase ni'i*

**14-15** "Maata m̄u'u tirop̄ wa'aḡuti", ni wācū'u. Tojo wācūmiḡ, apetero weeḡ maata wa'atibosa'a. Tojo weeḡ m̄u'urē Õ'ac̄ pō'rā a'tiro nisetiroua'a nisere ojaḡuti. Õ'ac̄ catinu'cūḡ nimi. C̄ pō'rā Jesucristore ējōpeori curuacjārā nima. Náta Õ'ac̄ ye queti diacj̄ cjasere masārē masīcā weema. **16** Diacj̄uta ni'i. Marī ējōpeose toduporo masā masīt'i que ni'i. Mejō nise niwe'e. Añuse waro ni'i. A'tiro ni'i: Õ'ac̄ mac̄ masā weronojō uputiḡ a'ti nucūcāp̄ure bajuac̄ niwī.

Espíritu Santu c̄rē "Añuḡ waro nimi", ni werebajurēc̄ niwī.

Õ'ac̄rē wereco'terā u'musepu nirā c̄rē ñ'acārā niwā.

C̄ ye queti a'ti nucūcāp̄ure werese'sano'o.

A'ti nucūcāp̄ure masā c̄rē ējōpeoma.

Be'ro Õ'ac̄ u'musepu c̄rē miac̄ niwī.

## 4

*"Diacj̄ cjasere ējōpeotirā a'tiro weesama"  
nise ni'i*

**1** Espíritu Santu bajuyorop̄ a'tiro nic̄ niwī: "A'ti um̄aco pe'tiati d̄uporo ãpērā Jesucristore ējōpeomi'cārā ējōpeodu'urāsama. Wātīa

nisoose me'rā bu'esere wererārē siruturāsama. Tojo nicā wātīa bu'esere siruturāsama." <sup>2</sup> Weeta'sari masā nisoose me'rā bu'ecā, tū'orāsama. Weeta'sari masā te nisoosere masīmirā, ne bu'iritirā tū'oña'tima. <sup>3</sup> Na a'tiro weesama. Masārē nūmotisi'rīcā, cā'mota'asama. Tojo nicā ni'cārē ba'asere ba'adutitisama. Ó'acā pe'e a'te ba'asere weecā niwī. Jesucristore ējōpeorārē diacjā cjase masīrārē ba'adutigā tojo weecā niwī. Tere ba'arā, cūrē e'catise o'odutigā tojo weecā niwī. <sup>4</sup> Nipe'tise Ó'acā wee'que añuse ni'i. Marī ne yabiticā'rōua'a. A'tiro pe'e weeroua'a. Cūrē e'catise o'orā, ba'aroua'a. <sup>5</sup> A'tiro ni'i. Ó'acā tere "Añu ni'i", nitojacā niwī. Tojo weerā marī cūrē e'catise o'ocā, cū te ba'asere añuse wa'acā weemi.

### *Pablo Timoteore weedutise ni'i*

<sup>6</sup> Mu'ū Ó'acā ye cjasere marī acawererārē bu'eya. Tere bu'egā, Jesucristore añurō da'raco'tegā nigūsa'a. Siape me'rā mu'ū Ó'acā ye cjasere bu'egā, nemorō ējōpeogusa'a. Mu'ū añuse bu'esere sirutuse me'rā nemorō wācūtuagā nigūsa'a. <sup>7</sup> A'ti turi cjase werema'asere tū'oticā'ñā. Nemorō Ó'acā uaro weenu'cūcā'ñā. <sup>8</sup> A'tiro ni'i. Marī da'rara, nemorō tutuarā wa'asa'a. Te añu ni'i. Marī Ó'acā uaro weecā, totá nemorō añusa'a. A'ti umūcopure, be'ro u'mūsepure marīrē añurō wa'arosa'a. <sup>9</sup> A'te diacjāta ni'i. Nipe'tirā a'tere ējōpeoroua'a. <sup>10</sup> Tojo weerā marī Jesucristo ye cjasere wererā, pi'eti, uputā da'ra'a. Ó'acā marīrē añurō weeatjere wācū, e'catiyutojarā, tojo wee'e. Cū catinu'cūgū nipe'tirārē yū'rūogā

nimi. Cūrē ējōpeorā se'sarore yu'rūogusami.  
**11** A'tere āpērārē dutiya. Narē tere bu'eya.

**12** Mu'u ma'mu nise ye bu'iri āpērā mu'u ucūsere ējōpeotibosama. Tojo weesere cā'mota'aya. A'tiro pe'e weeya. Jesucristore ējōpeorārē añuse queose ū'oña. Mu'u ucūwuase, mu'u weesetise me'rā ū'oña. Tojo nicā āpērārē ma'ise, mu'u Jesucristore ējōpeose me'rā ū'oña. Apeye quē'rārē añugū mu'u nise me'rā ū'oña.  
**13** Yu'u topu etase dūporo nerērā, Ō'acū ye quetire bu'eñ'onu'cūcā'ña. Marī acawererārē wācūtuadutigū tojo weeya. Narē añurō bu'eya. **14** Ō'acū mu'urē weemasīse o'o'quere weenu'cūcā'ña. Sō'onícatero Jesucristore ējōpeori curuacjārā su'ori nirā mu'urē ñapeocaterore te weemasīsere Ō'acū o'owī.

**15** Ō'acū o'o'quere wācūnurū, añurō weenu'cūcā'ña. Tojo weecā, nipe'tirā mu'u añurō weewā'cāsere ū'arāsama. **16** Apeye nigūti. Mu'u bu'esere, tojo nicā mu'u weesetisere añurō wācūña. Nipe'tisere queoro weenu'cūcā'ña. A'tere wéegū, mu'u basu yu'rūwetigū weegusa'a. Tojo nicā mu'u weresere tu'orā quē'rā yu'rūwetirāsama.

## 5

*Jesucristore ējōpeorārē “A'tiro weeya” nise ni'i*

**1** Timoteo, mu'urē dutigūti. Būcūrā umūharē tu'titicā'ña. Mu'u, mu'u pacusumūharē ucūgū weronojō narē wereya. Ma'mapjia quē'rārē mu'u acabijirārē ucūgū weronojō weeya.  
**2** Būcūrā numiarē mu'u pacosānumiarē ucūgū

weronojō narē wereme'rīcā'ñā. Nu'miarē mu'ú acabijirārē weronojō ña'arō wācūrō marīrō wereya.

<sup>3</sup> Wapewia numia weetamuno'ñā marīrārē weetamuña. <sup>4</sup> Wapewio pō'rāticāma o pārāmerāticāma, core na weetamuato. Ne waro na ya wi'icjārā me'rā añurō weewā'cōrōhu'a'a. Tojo weerā pō'rā, pārāmerā, na pacusumua, na ñecūsumua ma'i'que wapa ma'i a'merā weesama. Tojo weese añuse ni'i. Ó'acū tere tu'sasami. <sup>5</sup> Apego wapewio waro ni'cō nigō pūrīcā Ó'acū weetamuatjere yucesamo. Ùmucorinucū, ñamirñucū tojo sérñu'cūsamo. <sup>6</sup> Apego wapewio pe'e co uasere weema'acā'samo. Co pecame'epu wa'acjo weronojō nitojasamo. <sup>7</sup> A'te quē'rārē weedutiya. Tojo weeduticā, "Na bu'iri marīrā nima", nino'rāsama. <sup>8</sup> A'tiro ni'i. Ni'cū cū acawererārē añurō weetigu, marī ējōpeosere yabigü weronojō nisami. Cū ya wi'icjārā warore añurō weetigu pe'e, totá nemorō ña'arō weesami. Jesucristore ējōpeotigu nemorō ña'agū nisami.

<sup>9</sup> Wapewia numiarē weetamurātirā na wāmerē ni'cā pūrīpü ojaō'oña. A'tiro nirā numianojōrē ojaya: Bucuo waro sesenta cū'marī cuogore, ni'cūrēta marāpūti'core ojaya. <sup>10</sup> "Co añurō weemo" nino'gōnojōrē ojaya. Co pō'rārē añurō masō'conojōrē masā co ya wi'ipü ejacā añurō ñe'egōnojōrē ojaya. Tojo nicā mejō nisere da'rago ãpērā Jesucristore ējōpeorārē weetamugōnojōrē

ojaõ'oña. Pi'etirärẽ weetamugõnojõrẽ ojaya. No'o añuse apeyenojõ weegore ojaya.

**11** Äpérä wapewia numia nu'miacure nisama. Nanojõrẽ na wämberẽ ojaticä'ña. Apetero na umña me'rã nisí'rírã, apaturi maräpütbosama tja. Jesucristo pe'ere wäcüdu'u, maräpütsise pe'ere wäcüyñ'rñññ'cäbosama. **12** Na "Jesucristo ye dia'cäärẽ weeräti" ní'quere weetirä, bu'iritirä nibosama. **13** Apeye quë'rärẽ wi'seripü dia'cä sijarä, nijjsijarä dojobosama. Te dia'cäärẽ weetibosama. Ucjasebucurä dojobosama. Nipe'tise de'ro wa'asere ucjarä, na ye nitisere ucñwñano'ña marñsere ucjabosama. **14** Tojo weegü wapewia numia nu'miacure nirärẽ maräpüticä ua'a. Na põ'rätiató. Wi'serire co'teato. Na tojo weecä, marírẽ ñ'atu'tigü "Na ña'arõ weema", nímasítisami. **15** A'tiro ni'i. Äpérä wapewia numia Jesucristore ëjöpeomirä, cäärẽ ëjöpeodu'uma. Wätiä wiogure siruturä, tojo weema.

**16** Jesucristore ëjöpeogü o ëjöpeogo na acawerego wapewiore cñobosama. Core cñorä na weetamuato. Jesucristore ëjöpeori curuacjärärẽ co'tedutiticä'to. Tojo weecä, äpérä wapewia numia co'teno'ña marírã pe'ere co'temasírásama.

**17** Jesucristore ëjöpeori curuacjärärẽ sñ'ori wejepenorärẽ, añurõ weerärẽ a'tiro nirõña'a. "Na añubutiaro dutima", nirõña'a. Totá masärẽ were bu'erä pe'ere nemorõ nirõña'a. **18** Õ'acä ye queti ojáca pürípü nírõnojõta a'tiro ni'i: "Wecü trigore ãrñagü, tuumajämisiutuasami. Cä ba'así'rígü, ba'ato. A'tiro weeticä'to.

Trigore ba'ari nírā, cū useropu tuusāarī be'tore tuusāaticā'to." Aperopure a'tiro ojano'wā: "Da'rari masū cū da'rase wapa wapata'aba'amasi'mi," ni ojano'wā. Tojo weerā su'ori nirārē weetamurō'ua'a.

<sup>19</sup> Apetero ni'cū mu'upure a'tiro nibosami: "Usārē su'ori wejepeogu ña'arō weeami", ni wereśbosami. Cū tojo nicā, tu'oticā'ñā.

Puarā o i'tiarā ī'a'cārā weresācāpū, tu'oya.

<sup>20</sup> Ña'arō weenu'cūrārē nipe'tirā ī'orōpū tu'tiya. Tojo weecā, āpērā uirā, ña'arō weesome.

<sup>21</sup> Ó'acū ī'orōpūre, Jesucristo marī wiogu ī'orōpūre mu'urē a'tiro nigūti. Tojo nicā Ó'acūrē wereco'terā cū bese'cārā ī'orōpū quē'rārē mu'urē nigūti: Su'ori wejepeorārē ni'cārōnojō weeya. Mu'u tu'sarānojō dia'cūrē añurō weeticā'ñā.

Nipe'tirārē queoro weeya. <sup>22</sup> ī'abocurequejo, su'ori wejepeogure sōrōticā'ñā. Mu'u ña'arō weerārē besegu, na ña'arō weesere bu'ipejatamubosa'a. Nipe'tise ña'arō weesere cā'mota'aya.

<sup>23</sup> Mu'u paapu dutitise ye bu'iri aco dia'cū sī'rīticā'ñā. Cā'rōacā vino quē'rārē sī'rīña.

<sup>24</sup> Ni'cārērārē na ña'arō weesere beseatji dūporo maata na ña'arō weesere masīno'toja'a. Āpērā pe'ere na ña'arō weese be'ropu bajuarosa'a. <sup>25</sup> Mejārōta tja añurō weese quē'rā maata masīno'o. Apeye pe'e añurō weese maata bajutise be'ropu bajuarosa'a.

## 6

<sup>1</sup> Jesucristore ējōpeorā da'raco'teri masā na

wiorārē wiopesase me'rā ū'arōha'a. Na tojo weecā, ū'acūrē, tojo nicā marī bu'esere āpērā ū'nā'arō ucūsome. <sup>2</sup> Na wiorā Jesucristore ū'jōpeorā nicā, a'tiro weeticā'to. Na ū'jōpeorā nise bu'iri narē wiopesase marīrō ū'aticā'to. A'tiro pe'e weeato. Nemorō añurō weeato. Na wiorā Jesucristore ū'jōpeorā nima. Tojo weerā na acawererā na mairārē weronojō añurō weeato. A'tere were, bu'eya narē.

### *Marī ū'jōpeosere queoro weedutise ni'i*

<sup>3</sup> No'o mejēcā bu'eguonojō a'tiro nisami. Marī wiogu Jesucristo ye bu'esere "Tojo niwe'e", nisami. Tojo nicā marī ū'jōpeose quē'rārē "Tojo niwe'e", nisami. <sup>4</sup> Tojo nigū masītimigū, "Āpērā yu'rūoro masīyu'rūnū'cā'a", nisami. Cū tojo nigū tū'omasītigū nimi. Cū na ucūsenūcūrē "Tojo niwe'e", nimūjāsami. Te me'rā a'merī uose, a'metu'tise, yabise, a'merī ū'jōpeotise wā'cā'a. <sup>5</sup> Tojo nicā āpērā mejō warota a'metu'tise wā'cā'a. ū'arō wācūrā, tojo weesama. Diacjū cjasere ne masītisama. Tojo weerā me'rā a'mesu'aticā'ña. Na "Ū'acūrē ū'jōpeose me'rā wapata'arāsa'a", ni wācūsama. <sup>6</sup> Tojota ni'i, nírō. Diacjūta marī ū'acūrē ū'jōpeose me'rā peje apeyenojō cuorā weronojō ni'i. Marī cuoro ejatuarō e'caticāma, tojota ni'i. <sup>7</sup> A'tiro ni'i. Marī a'ti turipūre bajuarā, ne apeyenojō me'rā bajuatiwu. Wērīrāpū quē'rā ne apeyenojō miasome. <sup>8</sup> Marī su'ti, ba'ase cuose me'rā e'catiroha'a. <sup>9</sup> Āpērā pe'e peje cuosī'rīrā uaripejarā no'o uaro weema'asama. Siape

me'rā nemorō ɻaripejadojasama. Te me'rā na dojo, bu'iri da'reno'rāsama. Pecame'epu wa'arāsama. <sup>10</sup> A'tiro ni'i. Niyeru ɻaripejase me'rā nipe'tise ña'ase du'pocāti'i. Äpērā Jesucristore ējōpeomi'cārā a'te ɻaripejase me'rā na ējōpeomi'quere du'uca'sama. Tojo weerā ni'cārōacārē na catiri ɻumūcore peje bujawetise bocama.

*Pablo Timoteore “Queoro weeya” nise ni'i*

<sup>11</sup> Timoteo, mu'u pūrīcā Ō'acă yagü ɻaripejasere ne weema'aticā'ña. A'tiro pe'e weeya. Añurō weenu'cūcā'ña. Ō'acūrē sirutuya. Cūrē ējōpeoya. Nipe'tirārē ma'iñā. Mejēcā wa'acā, wācūtutuaya. Tu'tiro marīrō äpērārē añurō weeya. <sup>12</sup> Mu'u tutuaro pōtēorō wācūtutua, ējōpeonu'cūcā'ña. Catise ɻumūsepü mu'u Ō'acă me'rā ninu'cūatjere wācūnu'cūcā'ña. Ō'acă catise pe'titisere o'osī'rīgü mu'urē besecü niwī. Tojo weegü tere wācūyü'rūnū'cācā, mu'urē o'ogusami. Mu'u pājārā tu'oropü Jesucristore ējōpeosere queoro werewü. <sup>13-14</sup> Ō'acă nipe'tirārē catise o'ogü nimi. Cū ūrōpü, tojo nicā Jesucristo ūrōpü quē'rārē mu'urē weeduti'i. Jesucristomarīcā cū catiri ɻumūcore ma'itigu, a'tiro weecü niwī. Poncio Pilatore cū nisetisere añurō werecü niwī. Mu'u quē'rā yu'u dutise nipe'tisere dūcayuro marīrō queoro wereya. “Cū queoro weetimi”, nino'ticā'ña. Marī wiogü Jesucristo a'tiri curapü tojo weedu'uya. <sup>15</sup> Ō'acă “Tojo weegüti” nícatero ejacā, nipe'tise cū ní'quere

queoro tu'ajanu'cõgusami. Õ'acu ni'cuta añuyu'rugu, tutuayu'rugu nimi. Nipe'tirã wiorã wiogu nimi. <sup>16</sup> Cu ni'cuta catinu'cumi. Cu puro asisteropu nimi. Ne ni'cu masu cu basu Õ'acu nirõpu wa'amasiutimi. Ne ni'cu curu ñ'aticu niwu. ñ'ata basiowe'e. Õ'acu ni'curuta añuro ucuyu'runu'cuäroua'a. "Cu wiogu ninu'cuato", nirõua'a. Tojota niato.

<sup>17</sup> No'o peje cuoronojoru a'tiro weedutiya. Na "Ãperã yu'ruoro niyu'runu'cua'a", niticu'to. Na cuose me'ru "Añuro wa'arosa'a", ni e'catiyuticu'to. Te queoro niwe'e. Pe'tidija wa'arosa'a. Tojo weronojo o'oru, Õ'acu pe'ere e'catise me'ru yucueato. Cu catinu'cugu maruru e'caticu uagu, nipe'tise mari cuosere o'omi. <sup>18</sup> Peje cuororu añusere weedutiya. ãperãru añuro weeato. Na cuosere o'oato. <sup>19</sup> Na tojo wéeru, ape umucopure peje cuoro weronojo niyutojarusama. Na catinu'cuatjere bocarusama.

### *Pablo Timoteore "Tojo weeya", nituo'que ni'i*

<sup>20</sup> Timoteo, Õ'acu mu'uru were dutigu cuu'quere añuro weeya. A'ti nucucu cjase ucuse mejo nisere tu'oticu'ña. Tojo nicu mejucu no'o uaro ucuma'ase que'ruru tu'oticu'ña. ãperã "Masuru waro ni'i" niru peje mejucu wacuse cuoma. Uputu na uaro ucuma'asama. Na masuse nisoo ucuma'ase ni'i. Tojo weegu naru tu'oticu'ña. <sup>21</sup> Ni'cuäruru a'tere weesiruturu, Jesucristore ëjõopeomi'quere du'uca'cuäru niwu.

Õ'acu mu'uru añuro weeato.  
Tocu'ruota oja'a.

1 TIMOTEO 6:21

xvii

1 TIMOTEO 6:21

Pablo

## **Õ'âkĩ hi yeere uúkûri turi Tukano New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

### **Copyright Information**

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

### **The New Testament**

in Tucano

**© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source  
files dated 9 Oct 2020  
00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086